

HET FUNDAMENT IS GELEGD

Jaarverslag Investeringsprogramma
Flevoland – Almere (IFA) 2010

HET FUNDAMENT IS GELEGD

Jaarverslag Investeringsprogramma

Flevoland – Almere (IFA) 2010

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Samenvatting	5
1. Inleiding	9
2. Over de goedgekeurde projecten	11
2.1 Versterking van de economische structuur	12
2.2 Versterking voorzieningenstructuur	21
2.3 Groenblauw	26
2.4 Versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs	26
2.5 Infrastructurele knelpunten	33
Bijlage 1 Totaal overzicht financiële multiplier	36
Bijlage 2 Tabel programmalijnen IFA	37

VOORWOORD

“Het realiseren van krachtige impulsen voor de ontwikkeling van een uniek stedelijk klimaat in Almere en het versterken van de economische positie van Almere binnen de Noordvleugel van de Randstad. Impulsen voor ideeën, ondernemingen en mensen, waardoor Almere duurzaam aantrekkelijk blijft en waarbij het gaat om investeringen in de sociale, culturele en economische infrastructuur.”

Met dit doel werd het Investeringsprogramma Flevoland Almere (IFA) ingesteld en in 2006 bezegeld door de ondertekening van het convenant door toenmalig Commissaris van de Koningin M. Jager en burgemeester A. Jorritsma-Lebbink.

Ondertussen is vier jaar hard gewerkt aan de realisatie van dat doel. U bent halfjaarlijks over de voortgang geïnformeerd. De resultaten van het IFA zijn voor het ene project zichtbaar in de vorm van een gebouw, de andere keer is het de aanzet geweest voor een nieuwe werkwijze, een effectievere samenwerking of slimme ICT oplossing.

4

Waren 2006 tot en met 2009 de jaren van investeren, 2010 en 2011 zijn de jaren van oogsten. De meeste projecten bevinden zich in de eindfase. Met de evaluatie van begin 2010 en de daaruit getrokken conclusies, is er een fundament gelegd voor de volgende fase IFA waarbij de nieuwe projecten concreter, de samenwerking beter en de multiplier groter zijn. Een aantal projecten lopen nog door, zoals bijvoorbeeld International New Town Institute en Almere Health City. Andere projecten zijn al afgerond of zullen in 2011 worden afgerond, zoals het Klokhuis, Exser en Almere Kennisstad.

Het budget van de eerste tranche van € 35 miljoen is beschikbaar. Medio april 2011 gaan de eerste projecten van de tweede tranche in de voorbereidende fase. Met de eerste tranche is het fundament gelegd, waarmee een stevige basis is gerealiseerd voor IFA-projecten in de tweede tranche.

Commissaris van de Koningin,
De heer L. Verbeek

Burgemeester van Almere,
Mevrouw A. Jorritsma-Lebbink

SAMENVATTING

Het jaarverslag Investeringsprogramma Flevoland Almere (IFA) 2010 beschrijft de programmalijnen van de eerste tranche IFA, de projecten per programmalijn, de beoogde doelstellingen en de stand van zaken van de IFA projecten tot en met het jaar 2010. Ook in 2010 is nog een aantal nieuwe (deel-) projecten beschikt. Daarvan kunnen uiteraard nog geen resultaten worden aangegeven. In het jaarverslag komt vooral naar voren dat de projecten met een lange aanloop in dit jaar behoorlijke, en vaak zichtbare resultaten hebben geboekt. Dit geldt in het bijzonder voor de projecten Oostkavels, met name de verhoogde busbaan, Windesheim, en Het KlokHUIS. Daarnaast zijn er projecten die dit jaar nagenoeg zijn afgerond zoals AKS en Exser. De afspraken rondom Windesheim Flevoland zijn verspreid over de eerste en tweede tranche IFA, omdat langdurige steun bij de opstart van de Hogeschool is voorzien. De resultaten daarvan waren in 2010 al direct zichtbaar met de doorstart van een viertal opleidingen. De projecten internationalisering WTCAA, INTI en onderdelen van AHC draaiden 2010 volop na een trage start in 2008 en 2009. Voorzien wordt dat deze projecten nog tot 2013 of 2014 doorlopen op basis van onder andere de IFA1 bijdrage, onder andere vanwege de trage start, maar ook omdat meer tijd nodig is om op eigen benen te staan. Door deze aanpassingen in het programma zal de effectiviteit ervan aanzienlijk versterkt worden. Tot slot is het project CAH in 2010 van start gegaan en ook dit loopt door tot 2014.

In de onderliggende hoofdstukken wordt per programmalijn en project aangegeven wat de bereikte resultaten zijn, wat de financiële stand van zaken is en hoe ze bijdragen aan de doelstellingen van het IFA. Een belangrijk criterium bij de selectie van projecten was de cofinanciering door andere partijen en de uitstraling die het project heeft op de stedelijke ontwikkeling als geheel. Overigens zijn daar niet in alle gevallen harde afspraken over gemaakt, vooral bij projecten die goed scoren op andere criteria.

Voor IFA2 zijn daar inmiddels wel harde afspraken over gemaakt: de maximale IFA bijdrage in de subsidiabele kosten bedraagt 50 %. In onderstaande tabel wordt het totaaloverzicht gegeven van de beschikte subsidiebedragen, de uitgaven per ultimo 2010 en de bijdragen van derden, als indicatie voor het financiële multipliereffect. Andere, vaak kwalitatieve uitstralingseffecten, zijn minstens zo belangrijk maar kunnen lastig gekwantificeerd worden. Deze worden bij de afzonderlijke projecten aangegeven.

FINANCIËLE STAND VAN ZAKEN

Totaaloverzicht IFA projecten			
Project	IFA projectovk (prov.)	Realisatie t/m 2010	Gerealiseerde bijdragen van derden
AKS	4.750.000	4.704.730	337.254
Exser	2.000.000	1.415.085	1.477.085
Alan Turing Institute	2.000.000	502.229	502.229
Internationalisering	3.359.000	1.785.860	59.443
Almere Health City	4.045.000	1.569.794	1.254.500
INTI:	3.425.000	2.072.803	325.898
Oostkavels	3.000.000	2.023.246	2.023.246
Subtotaal	22.579.000	14.073.747	5.979.655
Windesheim	20.117.000	PM	52.000.000
CAH	500.000	PM	PM
Groen Blauw	700.000	700.000	PM
Totaal	43.956.000	14.773.747	5.979.655

6

Het bedrag voor Windesheim bestaat uit 2 delen € 11 miljoen uit de eerste tranche en € 9,117 miljoen uit de tweede tranche. Als gevolg hiervan bedraagt het totaal van de IFA- projectovereenkomsten (€ 43,96 miljoen, exclusief uitgaven m.b.t. procesgeld ad € 105.000) meer dan het beschikbare bedrag 1ste tranche (€ 35 miljoen). Besloten is € 20 miljoen (waarde 2010) te betalen. Gezien het betalingsritme (deels 2010 en deels 2011) komt dit inclusief rentederving neer op een nominaal bedrag van € 20.117.000.

De eerste tranche van IFA liep van 2007 tot en met 2010 en er was € 35 miljoen euro beschikbaar. Daarvan is, afgezien van Windesheim, tot en met 2010 62 % uitgegeven. De resterende 38 % zal voor een belangrijk deel in 2011 worden besteed, maar de eerste tranche zal qua uitvoering nog doorlopen tot 2014.

Projecten zijn in principe eindig, de resultaten worden wel geacht op langere termijn zichtbaar te blijven. Dat geldt per definitie voor infrastructuurprojecten als de verhoogde busbaan, die in 2011 zal worden geopend. Voor stimuleringsprojecten ligt de eindigheid complexer. Almere Kennisstad zorgt voor innovatie in bedrijven en voorzieningen. Op den duur neemt de effectiviteit van een dergelijke instelling af als de aanjaagfunctie goed heeft gewerkt. Het doel kan daarna beter op andere wijze worden bereikt.

Daarom stopt dit project in 2011 en wordt de kennis en ervaring geborgd in andere organisaties in de regio. Exser had een zeer ambitieuze doelstelling, namelijk de oprichting van het nationale kenniscentrum voor diensteninnovatie in Almere. Na een aanlooperperiode van 2 jaar zou het op eigen kracht, dat wil zeggen met voldoende belangstelling en opdrachten uit de markt kunnen voortbestaan. Mede door de economische crisis bleek het verstandig deze ambitie los te laten en de samenwerking te zoeken met andere initiatieven in de regio op dit terrein. Exser heeft wel onder meer het centrum voor diensteninnovatie op de kaart gezet.

Het Alan Turing Institute houdt zich bezig met hoogtechnologische innovatie op het grensvlak tussen ICT en gezondheidszorg. Dat past goed in de profilering van Almere als 'Health city' maar levert de regio ook kansen op voor nieuwe bedrijvigheid.

Het Internationaliseringsproject van het wereldhandelscentrum van Almere, heeft geconcludeerd dat een bredere regionale schaal meer kansen biedt voor continuïteit onafhankelijk van overheidsbijdragen. Daarom is voor de ontwikkelde handelsbevorderende netwerken en concepten samenwerking gezocht en gevonden met Amsterdam en Amersfoort.

Almere Health City levert een belangrijke bijdrage aan het maatschappelijk en economische profiel van Almere. Het concept bundelt een cluster van projecten, gericht op verbetering van de gezondheidszorgsystemen, gezondere leefwijze en het aantrekken van biotechnologische bedrijvigheid. Dat laatste is in 2010 niet zo succesvol geweest als gehoopt door de wereldwijde crisis. De andere onderdelen van dit programma hebben wel forse voortgang geboekt met als meest in het oog springend project de bouw van het KlokHUIS. Daarmee komt Almere landelijk beter op de kaart te staan door de regelmatige uitzendingen van het gelijknamige tv-programma. IFA heeft breed ingezet op hoger onderwijs en kennisinstellingen.

De start van Windesheim in 2010 is het begin van een ambitie om van Almere een studentenstad te maken met als gevolg een levendig stadscentrum, impulsen voor innovatie en ondernemerschap in de stad. De hogeschool vormt de kern van een kennisnetwerk.

De CAH voegt een specifiek element toe aan het hoger onderwijs, dat past binnen het groene karakter en de duurzaamheidsambities van de stad.

INTI laat zien dat het mogelijk is lokale en regionale belangen te dienen met een internationaal georiënteerd, kleinschalig kennisinstituut. Wereldwijd worden kennis en ervaringen omtrent het bouwen van nieuwe steden uitgewisseld en het blijkt dat ondanks de grote schaalverschillen men tot in China geïnteresseerd is in de Almeerse ervaringen bij het bouwen van een nieuwe stad. Omgekeerd zijn ervaringen elders leerzaam voor het realiseren van de grote ontwikkelopgave van Almere.

1

1

INLEIDING

Met dit verslag informeren de colleges van B&W van Almere en GS van Flevoland de gemeenteraad en provinciale staten over de stand van zaken van de IFA-projecten van de eerste tranche tot en met het jaar 2010. Hierbij wordt naast inhoudelijke informatie over de voortgang van de projecten ook informatie gegeven over de financiële stand van zaken per IFA-project. Voor zover beschikbaar wordt gebruik gemaakt van de jaarverslagen en jaarrekeningen 2010 die de stichtingen aan de gemeente Almere hebben aangeboden en de door de stichtingen ingediende halfjaarrapportages over de tweede helft van 2010. In de eerste helft van 2010 heeft bureau Twynstra Gudde in opdracht van de provincie de eerste tranche IFA (IFA 1) geëvalueerd. Het college van GS en het College van B&W hebben n.a.v. de evaluatie de notitie Meerjaren investeringsprogramma Flevoland – Almere 2011-2015 Tranche II opgesteld en ter besluitvorming gebracht. Hiermee is de basis gelegd voor de tweede tranche (IFA 2) die medio april 2011 van start gaat.

De projecten moeten beoordeeld worden op de inhoudelijke doelrealisatie, zoals per projectovereenkomst geformuleerd. In de meeste gevallen kan dit pas enige tijd na afronding van het project plaatsvinden. In dit jaarverslag kan wel worden aangegeven of de projecten qua uitvoering op schema liggen, en hoe aan de doelrealisatie wordt gewerkt. Voordat fysieke projecten in uitvoering gaan is een aanbestedingstraject nodig, zoals bijvoorbeeld bij het gebouw voor hoger onderwijs of voor een verhoogde busbaan. Als de bouw dan eenmaal start gaat, dan gaat het snel zowel qua financiën als zichtbaarheid. Bij andere projecten, bijvoorbeeld gericht op kennisverwerving en kennisdeling, is veel geïnvesteerd in de samenwerking en het verleiden van partners om deel te nemen aan nieuwe ontwikkelingen. Een deel van de projecten is relatief kortgeleden goedgekeurd. Deze projecten waren dus nog in het stadium van voorbereiding of nog maar net met de uitvoering begonnen. Bij deze projecten is in 2010 veel gebeurd en tegen het einde van de looptijd worden vaak grote stappen gemaakt. Ook is een project (Exser) voortijdig gestopt omdat het niet mogelijk bleek het doel te realiseren. Dat is vervelend maar het biedt ook weer ruimte aan nieuwe projecten, zoals de Christelijke Agrarische Hogeschool of aan verlenging van succesvolle projecten zoals International New Town Institute. Bovenstaande bepaalt mede welk type informatie gegeven kan worden in deze rapportage. Een van de toetsingscriteria voor het beoordelen van projecten is de financiële bijdrage die andere partijen toevoegen aan de IFA investering, het multipliereffect¹, en de bredere maatschappelijke effecten die het project veroorzaakt, samen te noemen het uitstralingseffect. Dit is geen hard criterium. Als het project goed scoort op andere criteria, dan kan binnen de eerste tranche IFA de enige financier zijn. In IFA 2 zijn hierover andere afspraken gemaakt, IFA 2 financiert maximaal 50 procent van de subsidiabele kosten. Over de financiële multiplier is op verzoek van Provinciale Staten in 2010 separaat gerapporteerd. Zoals uit bijlage 1 van dit jaarverslag blijkt, is het verwachte multipliereffect tot en met 2010 minimaal € 78,3 miljoen. Voor de berekening wordt verwezen naar bijlage 1.

2

2

OVER DE GOEDGEKEURDE PROJECTEN

De provincie en de gemeente hebben in 2006 een investeringsimpuls afgesproken met als doel:

“Het realiseren van krachtige impulsen voor de ontwikkeling van een uniek stedelijk klimaat in Almere en het versterken van de economische positie van Almere binnen de Noordvleugel van de Randstad. Impulsen voor ideeën, ondernemingen en mensen, waardoor Almere duurzaam aantrekkelijk blijft en waarbij het gaat om investeringen in de sociale, culturele en economische infrastructuur.”

*Conform het convenant gelden voor de projecten die onder de werking van het investeringsprogramma worden gebracht de volgende programmalijnen*1:*

1. Versterking economische structuur;
2. Kwaliteitslag groen blauwe stad;
3. Versterking voorzieningenstructuur;
4. Versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs;
5. Infrastructurele knelpunten.

De criteria waaraan projecten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie zijn:

1. De projecten dienen een aantoonbare bijdrage te leveren aan de realisering van het sturend motto van het investeringsprogramma binnen één van de programmalijnen.
2. Het dient in principe te gaan over projecten van substantiële omvang, die niet betrekking hebben op reguliere taken en investeringen van beide partijen of aan bijdragen aan beheer en exploitatie van voorzieningen.
3. Met de realisering van de projecten dient bij voorkeur een multipliereffect te worden bewerkstelligd door andere partijen inhoudelijk en financieel te laten participeren.

De volgende beschikkingen zijn afgegeven:

- a) Project International New Town Institute (INTI), € 3.425.000,-, inclusief verlenging INTI tot 2014: € 1.000.000,-.
- b) Project Almere Kennisstad / Innovatiefonds, € 8.750.000,-, te verdelen als volgt
 - de stichting Almere Kennisstad € 4.750.000,- (in totaal 2 beschikkingen)
 - de stichting Exser € 2.000.000,-
 - de stichting Valorisation Bridge, Alan Turing Institute € 2.000.000,-
- c) Project Oostkavels, € 3.000.000,-
- d) Bijdrage komst Windesheim € 20.117.000 (€11.000.000 eerste tranche)
- e) Project Christelijke Agrarische Hogeschool € 500.000,-
- f) Project Internationalisering Economie van de Stichting World Trade Center Association Almere, € 3.359.000,-.

1 Zie bijlage 2 voor doelstellingen per programmalijn

- g) Project Almere Health City, € 4.045.000,- te verdelen als volgt:
- de stichting Landelijk Kenniscentrum Geïntegreerde Eerstelijnszorg
 - de stichting Almere Health School
 - de stichting KinderCasla
 - de Almeerse Aanpak
 - Medical Trade Park
- f) Naast deze IFA-projecten is een bijdrage verleend aan de gemeente Zeewolde opdat deze kon participeren in studies over mogelijke groen/blauwe ontwikkelingen aan de oostzijde van Almere (de westzijde van Zeewolde) (€ 0,7 miljoen).

Hieronder wordt per programmalijn verslag gedaan van de stand van zaken van de projecten. Indien een project bijdraagt aan meerdere programmalijnen is dat aangegeven. Tevens wordt een tussenstand gegeven van de financiële stand van zaken.

2.1 Programmalijn: versterking economische structuur

2.1.1 Project Almere Kennisstad / Innovatiefonds

Het project Almere Kennisstad / Innovatiefonds kent drie deelprojecten:

- het deelproject Stichting Almere Kennisstad;
- het deelproject Stichting Exser;
- het deelproject Alan Turing Institute, als initiatief van de Stichting Valorisation Bridge.

Het project is het best te typeren als een ontwikkel- en opbouwproject. De opzet van een aantal activiteiten wordt ondersteund met als doel innovatie met behulp van ICT aan te jagen en de opbouwfase van Exser en het Alan Turing Institute wordt ondersteund.

De financiële bijdrage aan de drie deelprojecten is als volgt over de jaren verdeeld.

	2007	2008	2009	2010	2011
Stichting AKS	1.050.000	1.325.000	1.187.500	1.187.500	
Stichting Exser		250.000	750.000	1.000.000	
Alan Turing Institute			500.000	750.000	750.000
Totaal	1.050.000	1.575.000	2.437.500	2.937.500	750.000

Deelproject Stichting Almere Kennisstad (AKS)

Doelstelling

AKS richt zich op de economische en sociale ontwikkeling van Almere door bedrijven en maatschappelijke organisaties in Almere behulpzaam te zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van projecten. ICT wordt daarbij ingezet ter verbetering van de bedrijfsvoering en/of dienstverlening, zodat de effectiviteit, efficiëntie en klanttevredenheid toeneemt. Op deze wijze draagt AKS bij aan de innovatiekracht van stad en regio en de versterking van de economische positie van Almere in de Noordvleugel van de Randstad. De werkwijze van AKS laat zich het beste omschrijven als 'het aanjagen' van projecten op bovengenoemd gebied.

Realisatie 2010

Samen met NHTV uit Breda is door AKS het bedrijf "Innovation Industries" in het Alnovum (opleiding media innovatie, incubator en investment fund ineen) opgericht. Daarnaast is het bedrijf SafeShopper opgezet: een innovatieve nieuwe dienst voor mobiele voedingsinformatie gericht op mensen met dieetwensen.

In 2010 heeft de stichting AKS diverse projecten ondersteund. Deze projecten zijn ondergebracht in een viertal clusters: onderwijs, onderzoek & ontwikkeling (1); ondernemerschap, mobiliteit & veiligheid (2); bouwen & wonen (3) en welzijn & zorg (4).

Een voorbeeld van een project uit het eerste cluster is De Sterrenschool. Met behulp van een denktank, de Argumentenfabriek, en de Almeerse Scholengemeenschap is een concept ontwikkeld om met inzet van ICT kwalitatief veel beter onderwijs (5 sterren) te geven op hetzelfde kostenniveau. Twee schoolbesturen hebben het concept geadopteerd. Er komt een school van Prima in Almere Poort en een school van de Almeerse scholen groep in Almere Hout. In 2010 is de ICT-component in de Sterrenschool uitgewerkt.

Een voorbeeld van een project in het vierde cluster is Zorg TV. Dit is een experiment met circa tien klantaansluitingen en twee zorgcentrales. Het gaat om personen met een verstandelijke beperking (via zorgaanbieder Triade) en een psychiatrische aandoening (via zorgaanbieder Kwintes). Via beeldcommunicatie wordt deels voorzien in de begeleiding van deze personen in de thuissituatie en is het mogelijk om ondersteunende diensten af te nemen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van onder meer de glasvezelstructuur in Almere.

Financiële stand van zaken

In 2009 is er een tweede IFA-beschikking voor AKS afgegeven voor de jaren 2009 en 2010. Daarbij is bepaald dat er geen derde IFA ronde komt en dat AKS verkent hoe een lange termijnpositie er uit kan zien.

AKS	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2007	1.050.000	587.820	
2008	1.325.000	855.340	13.215
2009	1.187.500	1.561.570	123.462
2010	1.187.500	1.700.000	200.577
Totaal	4.750.000	4.704.730	337.254

De gerealiseerde bijdragen derden betreffen enkel de gerealiseerde bijdragen direct aan de stichting AKS, en niet de inbreng van derden in de projecten waar AKS in heeft geparticipeerd.

14

Uitstralingseffecten

De Stichting AKS jaagt kansrijke projecten aan met behulp van de IFA bijdrage. Dit heeft ondermeer de subprojecten Exser en Alan Turing Institute opgeleverd, mede ondersteund uit het stimuleringsprogramma van het ministerie van EZ (Pieken in de Delta). AKS werkt aan enkele tientallen projecten, waarbij IFA-middelen worden gebruikt om projecten van derden te stimuleren.

Met een totale IFA-investering van ruim € 4,7 miljoen heeft AKS geparticipeerd in verschillende projecten. Het totale financiële belang van deze verschillende projecten inclusief inbreng van de participanten hebben in totaal ca € 13 miljoen bedraagt.

Perspectief

AKS heeft veel projecten ondersteund en verder gebracht. Mede op grond van een door Bureau Buck in 2010 uitgevoerd evaluatieonderzoek, is inmiddels besloten dat de subsidierelatie met Stichting Almere Kennisstad per 1 juli 2011 beëindigd wordt. De resterende tijd in 2011 wordt gebruikt voor afronding en kennisoverdracht. Gekeken wordt hoe succesvolle onderwijsprojecten elders kunnen worden ondergebracht. Een deel van de andere ICT projecten kunnen worden ondergebracht bij de EDDBA.

Zie voor nadere informatie: www.almerekennisstad.nl

Deelproject stichting Exser

Doelstelling:

Het doel van de stichting Exser is het realiseren van hét nationaal centrum voor diensteninnovatie in Nederland, waarin dienstverlenende bedrijven, wetenschappers en de overheid samenwerken op het gebied van diensteninnovaties, het managen daarvan en de ontwikkeling van beleid op voornoemde gebieden. Dit moet onder andere bijdragen aan de groei van het aantal banen bij dienstverlenende bedrijven. De kernactiviteit van Exser is programmaontwikkeling. De Exser-programma's richten zich op publiek-private samenwerking. Samen met dienstverleners heeft Exser een eerste concept van de nationale diensteninnovatieagenda opgesteld. Exser faciliteert programmaontwikkeling op de (maatschappelijke) thema's van deze agenda, verwerft de benodigde financiële middelen en geeft leiding tijdens de uitvoering ervan. Daarnaast ontwikkelt Exser een speciaal programma voor grote businesspartners met ambities om de Nederlandse diensteninnovatieagenda te helpen bepalen en uit te voeren.

Realisatie 2010

Exser heeft in 2010 bijgedragen aan een dienstenadvies van het Innovatieplatform. Het Innovatieplatform heeft nu voor het eerst het grote belang aangegeven van diensteninnovatie voor de ontwikkeling van de Nederlandse economie. Exser heeft meegewerkt aan drie publiek-private diensteninnovatieprogramma's en deze ter verdere subsidiëring bij overheden ingediend, te weten:

Project Experiences & Performances (PEP). Dit innovatieproject is een voortzetting van een pilotproject dat adviesbureau Noventum heeft uitgevoerd bij Miele en beoogt nieuwe inzichten te verschaffen in prestatieverbetering van diensten door beter de klantervaringen te begrijpen en te vertalen naar activiteiten die de dienstverlening productiever maken. Hiervoor wordt een instrumentarium ontwikkeld dat vervolgens toegepast zal worden in verschillende dienstverlenende sectoren in de Noordvleugel.

Live Video Zorg (LVZ). Dit project gaat over het realiseren van sociale innovaties en business innovaties in de zorg op afstand. Het accent lag niet zozeer op de techniek, maar op de acceptatie ervan door zorgverlener en patiënt. Het gaat om het businessmodel en dan vooral het verdien- of betaalmodel rond de telezorgdiensten. Er worden proeven gedaan in de gemeentes Nuenen en Eersel (regio Eindhoven). Daarnaast is dit project gebruikt als proefcase om te kijken of resultaten van het eHealthNu platform werken.

Document Service Valley (DSV). Het betreft hier een door Océ geïnitieerd masterplan om strategisch groei te bereiken op het gebied van documentgerichte diensten en oplossingen en een zogenaamde Document Service Valley vorm te geven. Exser heeft in dit project samengewerkt met Océ om de resultaten van dit project buiten de zuidelijke regio te exploiteren.

Exser heeft concrete plannen uitgewerkt voor opleidingen en lectoraten op het gebied van diensten en ondernemerschap, onder meer voor Windesheim Flevoland. Om de genoemde groei van nieuwe banen te stimuleren bij dienstverlenende bedrijven wil Exser onder andere samen met de Universiteit Twente een Venture Lab voor diensten in Almere vestigen. De financiering hiervan (grotendeels door overheden) vergde de nodige afstemming en committment.

Exser heeft medio 2010 aangegeven dat het doel om marktpartijen financieel te interesseren voor participatie aan bovengenoemde programma's, niet gehaald zal worden. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het tegenzittende economisch tij. Exser gaf daarbij aan dat meer IFA middelen nodig zijn om op langere termijn doelen alsnog haalbaar te maken. Daarop is besloten het project per ultimo 2010 te beëindigen.

Financieel overzicht

Exser	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2008	250.000	204.517	204.517
2009	750.000	540.556	540.556
2010	1.000.000	670.012	732.012
Totaal	2.000.000	1.415.085	1.477.085

Uitstralingseffecten

De Stichting Exser heeft van de beschikte € 2 miljoen aan IFA-middelen ruim € 1,4 miljoen gebruikt. Vanuit het ministerie van EZ is een beschikking ontvangen voor nog eens € 2 miljoen via de PiD regeling. De financiering van stichting Exser is in opzet 50% IFA en 50% PiD-gelden. De realisatie van de PiD gelden bedraagt eveneens € 1.4 miljoen. Hierboven op wordt tevens bijdragen derden gegenereerd (€ 62.000).

Perspectief

Met het organiseren van de Nationale Conferentie Diensteninnovatie in Almere is het IFA-project EXSER afgesloten.

Zie ook: www.exser.nl

Deelproject stichting Alan Turing Institute

Doelstelling

Het werk van de stichting kent een maatschappelijk doel en een economisch doel. Het maatschappelijk doel bestaat eruit dat wetenschappelijke onderzoeksresultaten zodanig worden bewerkt dat individuele patiënten er via hun behandelaar van kunnen profiteren. Daarmee draagt dit project ook bij aan de programmalijn hoger onderwijs. Het economisch doel bestaat eruit dat wetenschappelijke activiteiten van de stichting worden omgezet in kennisinnovatieve economische bedrijvigheid. De bedoeling is dat de activiteiten van de stichting en het op te bouwen Alan Turing Institute als generator zullen dienen voor de vestiging van nieuwe bedrijven in de medische en psychologische sector in de regio.

Het instituut houdt zich bezig met kunstmatige intelligentie met als doel de medische kennis uit onderzoek te vertalen naar de praktijk in de zorg. Het verbindt de onderzoekers (de "nerds") met de inhoudelijk experts zoals artsen, psychologen. Het door de stichting Valorisation Bridge opgezette Alan Turing Institute wil – met de inzet van innovatieve kennissystemen op basis van artificiële intelligentie – onderzoeksresultaten verkrijgen, combineren en bewerken, zodanig dat het mogelijk wordt verklarende en voorspellende uitspraken te doen over individuen voor gepersonifieerde gezondheidszorg. Hiermee worden toepassingsbedrijven ondersteund en verder ontwikkeld, waarmee de keten van 'idee naar markt' wordt gedekt.

Realisatie 2010

De ontwikkelingen op het gebied van de medisch onderzoek gaan zeer snel en de individuele arts kan niet alle recente onderzoeken bijhouden. Er worden z.g. agents ontwikkeld die op een bepaald terrein alle onderzoeken combineren met de klachten die personen hebben en daar een logische conclusie uit trekken waarmee de arts een behandeling kan starten. Onderzoek en praktijk worden hierdoor aan elkaar gekoppeld. Inmiddels zijn er 5 agents ontwikkeld. Aanvullende agents zijn in de maak. De verwachting is dat ongeveer 9 agents voldoende zijn om alle data te kunnen koppelen. Er worden data getest van obesitas, diabetes, kanker en reumatische aandoeningen. De contacten met universiteiten (Tilburg en Amsterdam) en bedrijven zijn in de eerste helft van 2010 verder uitgebreid. Er is een overeenkomst gesloten met de Kinderkliniek die is gespecialiseerd in obesitas en er worden ontwikkeldiensten verleend aan het toepassingsbedrijf Pharmaps BV (medicatiebewakingssystemen in ziekenhuizen). Met softwareleveranciers wordt nagegaan of reeds bestaande softwaresystemen in de zorg aangevuld kunnen worden met intelligente technologie.

Er zijn businesscases gemaakt voor Obesitas, JUNO en cognitieve restcapaciteit en daarnaast contacten gelegd met partijen als Defensie, zorgverzekeraars (VGZ-IZA, AGIS), Diabetes Fonds, assessmentbureau's en softwareleveranciers om de mogelijkheden voor

Artificial Intelligence toepassingen te verkennen.

De systeemontwikkeling ligt op koers. Het team is verdubbeld en er zijn 5 agents ontwikkeld. 100 mensen zijn geïnterviewd. Daarnaast initieert de stichting, in samenwerking met een universiteit, de opzet van een nieuwe masters-opleiding.

Demonstrator

Een belangrijk project waar het A.I. team vanaf 2010 mee bezig is, is de HeMAS demonstrator. De demonstrator is een eerste versie van het agentsysteem waarbij getoond wordt hoe het systeem werkt en wat de functionaliteiten zijn.

Het instituut is momenteel bezig met het ontwikkelen van een selectie tool voor Female Sexual Dysfunction onderzoek. Deze tool maakt het mogelijk te voorspellen welke personen het meeste effect zullen ervaren bij de verschillende medicaties die momenteel ontwikkeld worden. Hiertoe zijn eind 2010 validatie onderzoeken gedaan en de verwachte oplevering van deze tool zal in 2011 zijn.

Financieel overzicht

Alan Turing Institute	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2009	500.000	89.801	89.801
2010	750.000	412.428	412.428
Totaal t/m 2010	1.250.000	502.229	502.229
2011	750.000		0
Totaal	2.000.000	502.229	502.229

De kosten 2009 waren abusievelijk enkel toegerekend aan PiD-gelden waardoor over 2009 geen uitgaven IFA werden verantwoord. Dit is in dit jaarverslag gecorrigeerd.

Uitstralingseffecten

Het Alan Turing Institute Almere wordt mogelijk gemaakt met een IFA-subsidie ter hoogte van €1.897.207,-. Het Ministerie van EZ heeft een beschikking van eenzelfde bedrag afgegeven (Pieken in de Delta). De beschikking van de gemeente aan het Alan Turing Institute is uiteindelijk iets lager uitgevallen dan die in de projectovereenkomst met de provincie was overeengekomen. Aangezien het een cofinanciering voor PiD betrof, is eenzelfde bedrag aangehouden als dat van het Ministerie.

Er worden investeringen verwacht van derde partijen in de vorm van vestiging van nieuwe bedrijven in de medische en psychologische sector in de regio Almere / Flevoland. Kwalitatieve uitstraling is de regionale economische groei als gevolg van innovatie, verbetering van de zorg en het imago Almere als "zorginnovatiestad".

Perspectief

De cofinanciering van het rijk loopt door tot 2013 en het instituut zal een verzoek indienen tot verlenging van het project voor het IFA deel.

Zie ook www.turinginstitutealmere.nl

2.1.2 Project Internationalisering Economie (WTCAA)

Doelstelling

Het project van de stichting World Trade Center Almere Association (WTCAA) heeft een relatie met de programmajijn versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Het WTCAA is in 2009 gestart en het doel van het project Internationalisering Economie is het WTCAA in de gelegenheid te stellen activiteiten te ondernemen die bijdragen aan de groei van de economie in Flevoland / Almere. Concreet betekent dit het stimuleren en faciliteren van de groei van arbeidsplaatsen, stimuleren van innovatie, groei van het aantal internationaal actieve bedrijven en groei van internationale handel, ondersteunen bij het aantrekken van directe buitenlandse investeringen en het ontwikkelen van het internationale klimaat van stad en regio. Daartoe wordt een aantal ondersteunende netwerken opgezet:

Het **International Business Information Center** bevordert de handel met het buitenland door middel van bijeenkomsten en ondersteuning. Door landenbijeenkomsten te organiseren wordt informatie gegeven en ingegaan op specifieke vragen betreffende de handelsmogelijkheden met dat land. Via het International Business Incubator Center worden startende ondernemers begeleid bij hun internationale handelsactiviteiten. Het **Expat Information Services Center** speelt een rol bij het vestigen van buitenlandse bedrijven. Expats ontmoeten elkaar en worden geholpen bij het vinden van scholing, woning, vergunningen e.d. Als expats zich thuis voelen dan geven zij dat door aan geïnteresseerde landgenoten. De International Business Academy geeft cursussen in internationaal zaken doen. Wil de ondernemer een product op de buitenlandse markt zetten dan help het IBIC hierbij door informatie over handelswijze, netwerk e.d.

Realisatie 2010

Een belangrijk middel tot internationaliseringbevordering, en daarmee te realiseren extra werkgelegenheid en het werven van buitenlandse vestigingen, is het bieden van informatie aan buitenlandse bedrijven, ondernemers en kennis- en arbeidsmigranten die zich in de regio rond Almere gaan vestigen of overwegen zich daar te vestigen. Daarnaast faciliteert het WTC ondernemers die in het buitenland willen investeren of uit het buitenland willen importeren doormiddel van kennis overdracht, informatie, begeleiding of seminars met bedrijven uit het betreffende land. Zij koppelen stageplaatsen en stagiaires en verzorgen themabijeenkomsten voor CEO's van bedrijven met meer dan 100 werknemers.

In 2010 heeft het WTCAA 35 bijeenkomsten en evenementen georganiseerd. In het kader van Meet the World-bijeenkomsten vonden 5 bijeenkomsten plaats met in totaal 180 deelnemers uit India, Tunesië, Duitsland, Marokko en Slowakije. Rondom het thema maatschappelijk verantwoord ondernemen is een internationale netwerkbijeenkomst georganiseerd. In september vond het zakenfestival plaats met 65 internationale relaties en bij de Almeerse beursvloer in november waren 152 deelnemers aanwezig. Verder organiseerde het Expat Information Services Center van het WTCAA 4 bijeenkomsten waarmee 818 deelnemers werden bereikt. Het WTCAA heeft zich gepositioneerd in de regio en een goede basis gelegd voor de samenwerking met Amsterdam en Amersfoort.

Financieel overzicht

Internationalisering	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2008	301.000	205.990	44.000
2009	1.244.000	664.593	6.961
2010*	1.217.000	915.277	8.482
Totaal t/m 2010	2.762.000	1.785.860	59.443
2011*	597.000		
2012			
2013			
Totaal	3.359.000	1.785.860	59.443

De hoogte van het IFA beschikingsbedrag is afhankelijk van het binnenhalen van EFRO-subsidie. In het vorige halfjaarverslag 2010 is abusievelijk als (gerealiseerde) bijdragen van derden de exploitatiebijdrage opgenomen in plaats van de bijdrage ten behoeve van enkel Internationalisering; dat is hier voor de jaren 2008 en 2009 gecorrigeerd.

Uitstralingseffecten

Aan private middelen verwacht het WTCAA de komende jaren ongeveer € 0,6 miljoen te genereren. Daarnaast wordt intensief samengewerkt met andere regio's (Amersfoort, Amsterdam) om het draagvlak te versterken voor een zelfstandig voortbestaan

Perspectief

Het International Incubator Center (IIC) komt mogelijk voor EFRO-subsidie in aanmerking. Doel van het IIC is starters met een innovatieve dienstverlening of een innovatief product versneld internationaal zaken te laten doen. Om dit te realiseren worden starters fysiek bij elkaar geplaatst in het zogenoemde incubator center. Een deel van de toegekende subsidie mag door het WTCAA voor een langere periode worden ingezet. Hierdoor wordt het WTCAA in de gelegenheid gesteld in de periode 2011-2013 initiatieven te ontplooiën, waardoor ze op eigen kracht haar inkomsten weet te genereren. Zij verwacht in de periode 2011-2013 voldoende geld te genereren om zelfstandig door te kunnen gaan. Het WTCAA heeft naamsbekendheid gekregen in de regio en uitrol van het concept in Amersfoort.

Zie ook www.wtcaa.nl

2.2 Programmalijn: Versterking voorzieningenstructuur

Naast het hier te bespreken project Almere Health City dragen ook andere projecten in belangrijke mate bij aan deze programmalijn. Het gaat daarbij om Kennisstad, dat in de lijn economie valt en INTI, dat in de lijn hoger onderwijs valt. Deze projecten worden aldaar besproken.

2.2.1 Project Almere Health City

Doelstelling

Het project AHC kent drie hoofddoelstellingen:

- Toename van (vernieuwende) voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg en met name door middel van investeren in de samenwerking en het innovatiefonds. Denk aan preventie, nieuwe zorgconcepten, klantgericht werken, digitalisering.
- Het versterken van zorgonderwijsvoorzieningen en onderzoek, die de andere werkwijze implementeren in de opleidingen van professionals en studenten. Dit bestaat uit vernieuwend onderwijs, digitalisering maar ook kennisuitbreiding en kennis delen.
- Het verbeteren van de werkgelegenheid en de economische structuur. Dit betekent dus meer arbeidsplaatsen in de zorg, onderwijs en wetenschap en het vestigen van complementaire bedrijven. Met dit doel draagt het project ook bij aan de programmalijn economie.

Het project bestaat uit drie deelprojecten: Medical Trade Park, Zorgvoorzieningen/ Health Campus en Zorgonderwijs. Het project is het best te typeren als een strategisch ontwikkelprogramma, in de zin dat de opbouwfase van bijvoorbeeld een lectoraat en het Jan van Es Instituut wordt ondersteund, en dat wordt geprobeerd zorggerelateerde bedrijven en instellingen aan te trekken en een clustering van complementaire bedrijven te realiseren.

Met de ontplooiende activiteiten wordt met name een bijdrage geleverd aan de verbetering van de voorzieningen in de zorg en het onderwijs.

Realisatie 2010

Jan van Es instituut

Het Landelijk Kenniscentrum Geïntegreerde Eerstelijns (LKGE) heeft begin 2010 het Jan van Es Instituut opgericht. Dit instituut wil de wetenschappelijke basis voor beleid en organisatie van de eerste lijn versterken door het geven van de theoretische onderbouwing voor de aanpak in de eerste lijnszorg. Door verschuiving van behandelstappen van het ziekenhuis naar de huisarts kunnen aanmerkelijke kostenbesparingen worden geboekt. Het instituut treedt op als landelijk platform voor kennisoverdracht. Het instituut wil een brug slaan tussen wetenschap en praktijk van multidisciplinaire samenwerking in de eerste lijn. Het instituut richt zich op 3 onderdelen, te weten kennis vergaren, kennis verrijken en kennis verspreiden. Het instituut biedt scholing aan, doet onderzoek voor derden en werkt samen met landelijke en internationale organisaties. Het instituut is geslaagd als het zelfstandig door de sector in het leven gehouden wordt. De zorggroepen, zorgverzekeraars en de werkers in de eerste lijnszorg zoals artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten e.d. zijn de betrokkenen. Er wordt nauw samengewerkt met de landelijke vereniging voor geïntegreerde eerstelijnszorg. Met het naar Almere halen van hoogwaardige kennis wordt de regionale economie versterkt. Het instituut organiseert jaarlijks 2 congressen, onderzoekt best practices uit binnen en buitenland, schrijft artikelen en geeft masterclasses. Het wil de medische wereld de omslag laten maken van ziekte oriëntatie naar mensen oriëntatie. Het scholingsaanbod van de landelijke vereniging van eerste lijnszorg wordt bij het Jan van Es instituut ondergebracht.

Een voorbeeld. Er is een wereld te winnen in het zorgmanagement. Een patiënt heeft drie aandoeningen waar drie zorgprotocollen voor zijn die alle drie afgewerkt moeten worden. Met 3 intakes etc. De huisarts kan hem hierin begeleiden en het traject met hem bespreken alvorens de patiënt in een traject voor 2e lijnszorg komt.

Er wordt op dit moment gewerkt aan een onderzoek voor de landelijke vereniging van huisartsen waarbij het Jan van Es instituut het praktijkonderzoek doet en de analyse capaciteit en de betekenis voor de patiënt door het Julius centrum, het Nivel en het BMG Erasmus geleverd wordt. Dit levert 39 maanden onderzoek en € 325.000 op.

Het instituut zal eind 2011 worden geëvalueerd op basis waarvan wordt beoordeeld of de financiering wordt voortgezet tot 2014 vanuit IFA2.

Almeerse Aanpak

De Almeerse aanpak is gericht op het versterken van samenwerking en innovatie in de Almeerse gezondheidszorg en het verbeteren van Almeerse infrastructuur rondom zorg en welzijn. Het betreft de samenwerking tussen Agis (de grootste zorgaanbieder in Almere), het zorgkantoor voor de AWBZ dat ook door Agis wordt beheerd, alle maatschappelijke partners die werkzaam zijn in zorg en welzijn en de gemeente die verantwoordelijk is voor de WMO. Ook de GGD is betrokken waardoor er uitrol naar de rest van Flevoland mogelijk is. De verwachte groei van Almere in combinatie met vergrijzing vraagt om investeringen in preventie en efficiëntie. Zorg zal gezamenlijk worden ingekocht en er is een convenant getekend tussen Agis en de gemeente. Met het Rijk wordt onderhandeld over de start van een landelijke pilot in Almere die uniek is in Nederland. Er wordt nu gewerkt aan het verstevigen en uitbreiden van de Coalitie en het doorontwikkelen van de Eigen Kracht Wijzer. Het ministerie van VWS heeft € 600.000 vanuit het nationaal programma ouderenzorg toegekend om het project landelijk uit te rollen. Verder is met steun van IFA Ageing Well van het project De Verzilvering gestart, gericht op gezond oud worden. Inmiddels is aan het project De Almeerse aanpak een bedrag van € 940.000,- voor 2010 en 2011 toegekend.

In 2008 is de Almere Health school geopend. Het Lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en Zorg is daar een onderdeel van. Het lectoraat richt zich op onderzoek, onderwijs en advisering in relatie tot de positie van burgers die vanwege beperkingen of aandoeningen gebruik maken van zorg en ondersteuning Er wordt gekeken vanuit de klant die afhankelijk is van professionele zorg.

De activiteiten van het Lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en Zorg lopen grotendeels volgens planning. De Web 2.0 omgeving en advisering van de WMO-Raad Almere liggen op schema en het onderzoek Gewest Gooi & Vechtstreek is in volle gang. Windesheim Flevoland start nieuwe studierichtingen in de gezondheidszorg, zoals de studie disability. Maar ook worden er opleidingen gestart voor de Almeerse aanpak met opleidingen en trainingen voor de professionals in Almere. In de Almere Healthschool worden opleidingen gebundeld en de uitkomsten van de pilots in de opleidingen geïmplementeerd.

In het kader van AHC zijn acquisitieactiviteiten ondernomen. Zo was de gemeente Almere van 3 tot en met 6 mei 2010 deelnemer aan de Holland-delegatie naar de Bio International Convention in Chicago. In 2009 was het mogelijk om met steun van IFA het BioBusiness Event in Almere te organiseren. Wegens succes heeft dit Event in juni 2010 wederom in Almere plaatsgevonden, dit keer zonder IFA steun.

Het Medical Trade Park wacht met realisatie tot er zicht is op vestiging van een grote onderneming die als trekker zal fungeren. In de loop van 2011 zal duidelijk worden of dit realistisch is. Wel wordt momenteel onderzoek gedaan naar de kansrijke niche voor Almere in de Life Sciences sector in regionaal verband. Het doel is informatie te vergaren voor doelgerichte nationale en internationale acquisitie in de Life Sciences sector. Met dit onderzoek zijn géén IFA-middelen gemoeid.

Nadat in de eerste helft van 2010 een beschikking (€ 300.000) is afgegeven aan de stichting KinderCasla, is deze stichting gestart met de realisatie van het zogenoemde educatiecentrum 'KlokHUIS' in het Almeerse Cascadepark. De bouw is gestart en medio april 2011 wordt het gebouw in gebruik genomen. Inmiddels is men druk bezig met de programmering en exploitatie. Voor de komende 5 jaar wordt de helft gefinancierd uit de organisatie Poort omdat het informatiecentrum Poort wordt gehuisvest in Casla. De NPS zal de uitzendingen voor het programma klokhuis verzorgen vanuit het 'KlokHUIS'. De Rabobank, woningbouwcorporaties en Agis dragen zorg voor de resterende exploitatie in de vorm van een lening. Agis zal thema's verzorgen rondom gezond leven en omgaan met geld.

De stichting KinderCasla is eigenaar en opdrachtgever. Het project biedt werkgelegenheid en ruimte voor stageplekken. De programmering richt zich op gezond leven, duurzaamheid en bouwen. Er is gelegenheid voor klassen om het gebouw te bezoeken en "lezingen" en excursies rondom architectuur te volgen tegen een kleine vergoeding.

Ontwerp educatief centrum het KlokHUIS

De Kinderkliniek BV kan met de subsidie van € 250.000 de ICT-ondersteuning voor de innovatieve manier van zorgaanbod mede financieren.

Na de ontvlechting van het Flevoziekenhuis, is het Elektronisch Kinddossier ontwikkeld, ofwel zorg op afstand. Er loopt nu een pilot met 2x 12 kinderen. Niet alleen hebben kinderen op afstand contact met de zorgverleners maar ook met medepatiëntjes en hebben ouders de mogelijkheid vragen te stellen. Wanneer het Elektronisch Kinddossier af is, kunnen alle chronisch zieke patiëntjes van Almere gebruik maken van zorg op afstand. De verwachting is dat medio 2011 de invoering op brede schaal ingevoerd worden. De financiering is gezamenlijk verzorgd door IBM (50%), de 4 grote zorgverzekeraars, de kinderkliniek en IFA (25%). Met Capgemini is een convenant afgesloten om het concept elders uit te rollen, te beginnen bij de provincie Limburg en Leiden. Almere blijft de hoofdvestiging.

Op verzoek van de provinciale en gemeentelijke bestuurders is in de tweede helft van 2010 een Almere Health City-brochure uitgegeven.

Zie voor nadere informatie over het project AHC: www.jvei.nl, www.casla.nl, www.healthschool.nl en www.dekinderkliniek.nl.

Financieel overzicht

Almere Health City	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2008	0	28.000	0
2009	304.000	136.655	0
2010	1.571.000	1.405.139	1.254.500
Totaal t/m 2010	1.875.000	1.569.794	1.254.500
2011	2.170.000		
Totaal	4.045.000	1.569.794	1.254.500

Uitstralingseffecten

De IFA bijdrage aan KlokHUIS in Almere Poort bedraagt € 300.000,-. De exploitatie en het beheer van dit project worden uitgevoerd door de stichting KinderCasla.

De totale kosten van dit project bedragen ongeveer € 1 miljoen. De gemeente Almere draagt zelf € 225.000,- bij. Vanuit het Energiefonds Poort (NUON) wordt € 250.000,- bijgedragen. De stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten wil een lening van € 100.000,- (onder zeer gunstige voorwaarden) aan dit project verstrekken. De benodigde leningen kunnen worden verminderd door bijdragen van sponsoren, waarover nog wordt onderhandeld.

Het Jan van Es instituut verricht praktijkonderzoek voor de landelijke vereniging van huisartsen. Dat levert 39 maanden onderzoek op en € 325.000.

De Almeerse aanpak heeft voor 2010 en 2011 een bedrag van € 940.000,- van IFA gekregen. De gemeente zelf draagt € 747.480,- bij. Het ministerie van VWS heeft € 600.000 vanuit het nationaal programma ouderen zorg toegekend. Er zijn afspraken voor bijdragen van derden ten bedrage van € 1,2 miljoen.

Perspectief

Het KlokHUIS ligt op schema en zal medio april 2011 openen. De Almeerse aanpak heeft een landelijke trekkersfunctie in verschillende pilots. Het Jan van Es Instituut zal eind 2011 geëvalueerd worden. De opleidingen in de zorg zijn gebundeld en worden verder ontwikkeld. Het project Medical Trade Park ligt achter op schema. Er hebben zich twee bedrijven gevestigd, maar de vestiging van het hoofdkantoor van het grote biomedisch bedrijf is door overname van de baan.

2.3 Programmalijn: Groenblauw

2.3.1 Project groen-blauwe visieontwikkeling oostzijde Almere

Na het afronden van de bijdrage aan Zeewolde in 2008 zijn geen projecten in deze programmalijn aan de orde geweest.

2.4 Programmalijn: Versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs

2.4.1 Project International New Town Institute

Doelstelling

Het International New Town Institute ontwikkelt zich tot een zelfstandig wetenschappelijk instituut, dat met verschillende partners samengewerkt. Het werkterrein van INTI is internationaal. INTI streeft in onderzoek, onderwijs en publieksactiviteiten naar een integrale benadering van het vraagstuk van de New Towns, waarin historische,

sociologische en sociaal-culturele onderzoeken gekoppeld worden aan ontwerp, milieu en planningsstudies. INTI wil hierin vernieuwend en experimenteel zijn. Het project is het best te typeren als een opbouwproject, in de zin dat de opbouwfase van het INTI met IFA-gelden wordt ondersteund.

Het INTI is een klein instituut met een netwerk dat onderzoek uitvoert en onderwijs verzorgt. Er zijn vier mensen in vaste dienst. De overige 18 betrokkenen (wetenschappers, waaronder een aantal hoogleraren) werken op projectbasis. Het INTI is het enige instituut wereldwijd dat zich primair bezig houdt met de studie naar nieuwe steden. Onderzoek op dit gebied vindt verder heel versnipperd plaats. Het INTI voert diverse onderzoeksprojecten uit, onder meer op het gebied van planning, ruimtelijke ordening en sociale structuren. Veel onderzoek is vergelijkend van aard. Doel is lessen te trekken voor new towns, zoals Almere. Verschillende onderzoeken worden in opdracht van (en gefinancierd door) derden uitgevoerd.

Hiernaast houdt het INTI zich bezig met het ontwikkelen en aanbieden van onderwijsprogramma's. Zo heeft het INTI onder meer een collegereeks ontwikkeld over new towns, welke bij twee universiteiten duidelijk in een behoefte voorziet. Er wordt samengewerkt met het lectoraat eco-effectief ondernemen en duurzaamheid van het CAH, het lectoraat Newtowns van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool Windesheim Flevoland.

INTI verzorgt (afstudeer)stages en begeleidt promovendi (van de Universiteit Amsterdam en de TU Delft). In het najaar van 2010 is een cursus over 'new town' Almere, voor inwoners van Almere en geïnteresseerden gestart. INTI organiseert events, publiceert boeken en onderhoudt een website, ten behoeve van kennisdeling. Ook wordt bijgedragen aan de totstandkoming van een reizende tentoonstelling over Almere, welke benut kan worden voor handelsmissies.

INTI tracht door middel van onder meer werkbezoeken en congressen haar internationale netwerk te versterken om deze versnipperde kennis bijeen te brengen. Medewerkers van het INTI merken aan het aantal uitnodigingen dat ze krijgen dat de (internationale) naamsbekendheid van het INTI snel groeit.

Ook is het INTI momenteel bezig met het versterken van haar banden met het bedrijfsleven door het opzetten van de zogenaamde 'INTImi-club'. Het is de bedoeling bedrijven die baat hebben bij het onderzoek van INTI (zoals architecten en baggeraars) aan het INTI te verbinden, en hiermee (via contributie) extra inkomsten te genereren.

Realisatie 2010

Er zijn in 2010 zijn activiteiten ondernomen op het gebied van onderwijs, onderzoek, publieksactiviteiten en seminars / congressen. In 2010 heeft de stichting diverse onderzoeken in gang gezet, gecontinueerd en afgerond. Er is een vierde promovendus aangetrokken. In mei 2010 is een excursie georganiseerd naar de nieuwe steden rondom Shanghai en een New Towns-Conference tijdens de World Expo. INTI nam met een inzending deel aan de Moscow Architecture Biennale. INTI initieerde de Nederlandse Ronde Tafel Nieuwe Steden, een inhoudelijk netwerk voor directeuren diensten stedelijke ontwikkeling.

Wat betreft onderwijs heeft INTI in januari 2010 de 'Masterclass de Nieuwe Stad' afgerond voor ambtenaren van de Gemeente Almere. Er is een collegereeks 'New Towns on the frontier of Geopolitics' gestart voor studenten UvA en TU Delft. Deze groep studenten maakte in april een excursie naar Nowa Huta, nabij Krakau hetgeen resulteert in de eerste uit een reeks 'alternative travelguides'.

Ook zijn de publicaties 'New Towns for the 21st Century, Planned versus Unplanned', 'Vernieuwing van de Nieuwe Stad', 'The Organic City, Method or Metaphor' en 'One City, Nine Towns (Shanghai)' afgerond. INTI publiceert in 2010 in elk nummer van het tijdschrift Hollands Diep een artikel over een Europese new town door auteur Joris van Casteren. De publieksactiviteit 'Voorbeeldig Flevoland, 25 jaar Flevoland' en het seminar 'New Towns and Politics' zijn gehouden. In de tweede helft van 2010 zijn de publicaties 'German New Towns of the 20th Century', 'Work in Progress', 'Travelguide Nowa Huta' en 'Berichten uit de nieuwe stad' uitgegeven. Ook zijn in november symposia over groeikernen en over het werken met simulatiemodellen georganiseerd, in samenwerking met TU Delft.

De looptijd van de beschikking INTI was tot medio april 2011. Inmiddels is de beschikking verlengd tot 2014. Daarna zal het instituut zelfstandig doorgaan of ondergebracht zijn bij een onderwijsinstituut.

Financieel overzicht

INTI:	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Bijdragen van derden
2007		181.000	
2008	929.000	440.265	16.806
2009	748.000	575.701	84.470
2010	748.000	875.837	224.622
Totaal	2.425.000	2.072.803	325.898
2011	1.000.000		
Totaal	3.425.000	2.072.803	325.898

Bij de halfjaarrapportage 2010 werd abusievelijk de verwachte multiplier over 2010 verantwoord .i.p.v. de gerealiseerde multiplier. Ná correctie is de gerealiseerde multiplier lager dan gerapporteerd bij de halfjaarrapportage.

Uitstralingseffecten en perspectief

Zoals uit de tabel blijkt groeit de bijdrage van derden aan instituutsactiviteiten voorspoedig. Deze trend zal worden voortgezet, gericht op een zo zelfstandig mogelijke positie. Provincie en gemeente beraden zich over de rol die het instituut in meer directe zin kan hebben bij formulering van visie, strategie en beleid. Daarmee kan de bij het instituut opgebouwde kennis beter worden benut.

Door de hoog gekwalificeerde nationale en internationale activiteiten van INTI worden Almere en Flevoland wereldwijd beter op de kaart gezet. Totaal wordt er aan bijdrage derden ruim vier ton verwacht.

Zie ook www.newtowninstitute.org

2.4.2 Project Hogeschool Windesheim Flevoland

Doelstelling

Vestiging van Windesheim Flevoland draagt bij aan de doelstelling dat Almere en Flevoland uitgroeien tot een hoger onderwijs-regio en een kennisregio.

De hogeschool zal een volledig basispakket reguliere opleidingen gaan aanbieden, aangevuld met een aanbod van nicheopleidingen die de Hogeschool een eigen profiel geven.

Realisatie 2010

In september 2010 is Windesheim Flevoland gestart in Almere. Er werden vier opleidingen van de Hogeschool van Amsterdam overgenomen (Small Business & Retail Management, Informatica, Techniek, Innoveren en Ondernemen en de Pabo) met in

totaal 962 studenten. Het streven is om het opleidingsaanbod in 2011 uit te breiden met 13 voltijdse opleidingen in Almere en 3 duale en 2 voltijdse opleidingen in Lelystad. Ook zal worden onderzocht of en zo ja wanneer er bijzondere trajecten kunnen worden aangeboden zoals pre-bachelor en pre-mastertrajecten. Sinds 2008 heeft de Pabo Almere een lectoraat Maatwerkprimair gericht op het verzorgen van onderwijs dat recht doet aan de verschillende behoeften en ontwikkelingskansen van kinderen. In bredere zin heeft het lectoraat en de kenniskring betrekking op het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs. Eind 2010 heeft het ministerie van OC&W € 900.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar gedragsproblemen bij kinderen op basisscholen. Het lectoraat heeft een coördinerende rol en studenten en docenten van de opleiding Windesheim doen mee. Eind 2010 is de overeenkomst Healthschool Almere en Windesheim Flevoland getekend over het lectoraat klantenperspectief en ondersteuning en zorg. De ervaringen en kennis worden gedeeld en samen met het werkveld worden een doelgroepaanpak van onderwijs en onderzoek ontwikkeld.

Windesheim Flevoland heeft een accountmanager contractonderwijs aangesteld die de opdracht heeft om trainingen en opleidingen voor het bedrijfsleven van Almere te ontwikkelen. De samenwerking met onder andere het Flevoziekenhuis is daar een voorbeeld van. In 2011 zal samen met de CAH de jaarlijkse Flevolezing georganiseerd worden en zal Windesheim Flevoland participeren in de organisatie van het kenniscafé Almere.

Als indicatoren voor dit project gelden:

- Groei van het aantal nieuwe opleidingen;
- Toename van het aantal studenten in Almere en Lelystad;
- Groei van het percentage Flevolandse jongeren dat in Flevoland studeert;
- Toename van werkgelegenheid, voor zover die te koppelen is aan de toename van het aantal opleidingen en studenten;
- Stijging van het opleidingsniveau in Flevoland.

Financiële stand van zaken

In vervolg op de overeenkomsten voor realisatie van vestigingen van Hogeschool Windesheim in Almere en Lelystad zijn de bijdragen van de samenwerkende partijen ondergebracht in een fonds, dat door de gemeente Almere wordt beheerd. Uit dit fonds worden onrendabele aanloopkosten bekostigd. Het nieuwe onderwijsgebouw zal medio 2011 in gebruik worden genomen.

Uitstralingseffecten

Naast de IFA bijdrage van € 20.117.000 hebben ook andere overheden zich verbonden aan bijdragen Het gaat hierbij om:

- Ministerie van OCW, € 20 miljoen;
- Ministerie van VROM, € 17 miljoen;
- Gemeente Almere, € 12 miljoen;
- Gemeente Lelystad, € 3 miljoen.

Het nieuwe onderwijsgebouw De Landdrost ligt in de toekomst letterlijk tegen de toekomstige Verhoogde IFA-busbaan (Oostkavels) aan (zie paragraaf 2.5.2 in deze notitie). De betekenis van een volwaardige instelling voor hoger onderwijs voor stad en provincie is zeer belangrijk. Al binnen het IFA –programma blijkt dat vele lijnen en belangen in een dergelijke instelling bijeen kunnen komen: de groei van de economie krijgt door hoger onderwijs een positieve impuls, de leefbaarheid en de levendigheid van de stad nemen zienderogen toe en een aantal voorzieningen wordt met deze dynamiek meegezogen.

Perspectief

Met de komst van Windesheim wordt een impuls gegeven aan het hoger onderwijs. Dit heeft een aantrekkende werking op onderwijsvoorzieningen en opleidingen. Er ontstaat een kennisnetwerk en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Zie ook www.windesheim.nl

2.4.3 Christelijke Agrarische Hogeschool Almere (CAH)

Doelstelling

CAH draagt bij aan de uitgroei van Almere en Flevoland tot een hoger onderwijs-regio en een kennis-regio. De hogeschool zal een aantal innovatieve opleidingen gaan aanbieden die passen binnen de context van Almere en aansluit bij de Almere Principle. De IFA bijdrage kent als specifiek doel het versterken van de lectoraatfunctie binnen CAH.

Realisatie 2010

Begin 2009 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van nieuw onderwijs. Twee opleidingen, te weten Toegepaste Biologie en de opleiding Natuur, Economie en Leefomgeving zijn in augustus 2010 gestart. De laatste is uniek in Nederland. De gemeente Almere heeft een bedrag van € 500.000 bijgedragen voor dekking

startkosten van de CAH Almere. Vanuit IFA is € 500.000 voor de CAH Almere specifiek bestemd voor een 2e lectoraat bij de CAH Almere en wel op het gebied van 'Natuurlijk en gezond samenleven'.

Dit thema staat hoog op de agenda van het ministerie van Economie Landbouw & Innovatie. Het gaat om de interactie tussen mens, dier, plant en natuur en welbevinden. Tevens wordt een kenniscentrum met betrekking tot duurzame gebiedsontwikkeling, voeding en gezondheid opgezet. Het eerste lectoraat ecoeffectief ondernemen en duurzaamheid draagt kennis aan en levert een bijdrage aan stadslandbouw en de vitale stad. De lector is aangesteld voor 4 jaar. Het thema staat hoog op de agenda van het ministerie van Economie Landbouw & Innovatie (het vroegere L&V/EZ). Het gaat om de interactie tussen mens, dier, plant en natuur en welbevinden.

Met name de verbinding onderwijs en onderzoek wordt bekostigd uit de IFA bijdrage.

Financieel overzicht

Chr Agrarisch Hogeschool Almere	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2010 / 2011	500.000	PM	PM
Totaal	500.000	PM	PM

32

Uitstralingseffecten

De CAH draagt zelf een bedrag van € 450.000 bij. De gemeente Almere heeft € 500.000 als subsidie toegekend met een ritme van 100.000 per jaar vanaf 2010.

Het ministerie van Landbouw en Visserij (L&V) heeft ten behoeve van CAH Almere € 2.000.000 beschikbaar gesteld voor de grondverwerving, een eerste stap op weg naar de nieuwbouw van een gecombineerd MBO/HBO. De CAH zelf heeft geïnvesteerd in het projectteam, marketing en organisatie. In 2011 zal het opleidingsaanbod verbreden.

Perspectief

CAH is gevestigd in Almere Poort, een stadsdeel in aanbouw, met als thema duurzaamheid. Dit sluit goed aan bij de inhoud van onderzoek en onderwijs waardoor wederzijds versterking plaatsvindt. Het CAH is bezig met de bouw van een MBO/HBO voorziening, welke medio 2015 zal zijn gerealiseerd.

www. www.cahalmere.nl

2.5 Programmalijn: infrastructurele knelpunten

2.5.1 Project Oostkavels

Doelstelling

Het doel is het wegnemen van een infrastructureel knelpunt. Het project betreft de aanleg van een verhoogde busbaan. Het project is bedoeld om een impuls te geven aan de ontwikkeling van het stadscentrum door de vestiging van (academisch en) hoger onderwijs mogelijk te maken in combinatie met andere stedelijke functies.

In Almere Stad, tussen het stadhuis en het Flevoziekenhuis, ligt het zogenoemde gebied Oostkavels.

Dit gebied wordt momenteel ruimtelijk ingevuld. De verhoogde busbaan loopt onder meer langs het in aanbouw zijnde gebouw, De landdrost, dat is bedoeld voor onderwijshuisvesting voor Windesheim Flevoland. Met de komst van de busbaan wordt de doorstroming verbeterd, het centrum beter bereikbaar en zal de reistijd voor automobilisten afnemen.

Realisatie 2010

De werkzaamheden zijn in volle gang en de planning is dat de werkzaamheden eind 2011 zijn afgerond.

In 2010 is eerst gewerkt aan de aanleg van het tijdelijk tracé van de busbaan. In deze periode bevond de aanbesteding zich in de finale fase. Inmiddels is de damwand geplaatst, is het voorlopig ontwerp vastgesteld en is de aanbesteding afgerond. De busbaan is verlegd en de werkzaamheden ten behoeve van de bouw van de busbaanbrug zijn in november gestart.

Financieel overzicht

Oostkavels:	IFA projectovereenkomst	Realisatie	Gerealiseerde bijdragen van derden
2008	1.350.000	9.485	9.485
2009		933.483	933.483
2010	1.350.000	1.080.278	1.080.278
Totaal t/m 2010	2.700.000	2.023.246	2.023.246
2011	300.000		0
Totaal	3.000.000	2.023.246	2.023.246

Uitstralingseffecten

Voor het project Oostkavels is vanuit IFA een bijdrage toegekend van € 3 miljoen. Deze bijdrage vormt een belangrijk deel van de dekking van de totale investering van € 6 miljoen. De resterende € 3 miljoen wordt door de gemeente Almere opgebracht.

De IFA subsidie kan functioneren dient als co-financiering voor een EFRO-subsidie (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) voor diverse bereikbaarheidsmaatregelen in het stadscentrum, waaronder de ontwikkeling en realisatie van een fiets-/voetgangersbrug. Als de EFRO-aanvraag wordt gehonoreerd, betekent dat een versterking van directe financiële multiplier van het IFA-project Oostkavels. Begin 2011 wordt uitsluitend verwacht over de EFRO bijdrage.

Perspectief

De toekomstige Verhoogde Busbaan ligt in de nabije toekomst letterlijk aan tegen het toekomstig onderwijsgebouw De Landdrost (zie IFA-project Hogeschool Windesheim paragraaf 2.4.2. van deze rapportage). Het project Verhoogde Busbaan en het project Hogeschool Windesheim versterken elkaar.

Bijlage 1 Totaaloverzicht financiële multiplier

Verwachte Multiplier						
Project	IFA project-overeenkomst	Verwachte financiële multiplier effect	Verwachte financiële multiplier effect	Gerealiseerde financiële multiplier effect	Gerealiseerde financiële multiplier effect	Toelichting verwachte multiplier effect
	A	B	$((A+B)/A)$	C	$((A+C)/A)$	
AKS *1)	4,75 mln	12,8 mln	4	12,9 mln	4	Inbreng derden in div projecten
Exser	2 mln	1,5 mln	2	1,5 mln	2	1,4 mln Pid, + bijdrage derden
Alan Turing Institute	2 mln	1,9 mln	2	0,5 mln	1	PiD
WTC	3,359 mln	0,6 mln	1	0,5 mln	1	Diverse bijdrage derden
AHC	4,05 mln	3,6 mln	20	1,3 mln	1	700k KlokHUIS, 2,6 mln externe bijdrage Zorgstad
INTI	3,425 mln	0,4 mln	1	0,3 mln	1	Diverse bijdrage derden
Windsheim	20,117 mln	52 mln	4	52 mln	4	37 mln Rijk, 12 mln Almere, 3 mln Lelystad
Oostkavels	3 mln	3 mln	2	2 mln	2	Bijdrage Almere
CAH	0,5 mln	2,5 mln	6	PM	PM	2 mln Rijk, 0,5 mln Almere
	43.201.000	78,3 mln	5	71 mln	3	

De verwachte multiplier betreft naast de bijdrage van derden in tijd, mankracht en geld ook de indirecte spin-off (investerings die worden uitgelokt door IFA-projecten) die niet rechtstreeks naar het betrokken project zijn overgemaakt.

*1) Met een totale IFA-investering van ruim € 4,7 miljoen heeft AKS geparticipeerd in verschillende projecten. Het totale financiële belang van deze verschillende projecten bestaande uit de inbreng van de participanten bedraagt € 12,9 miljoen. Dit bedrag wordt tot de multiplier gerekend.

*2) Door overname is de komst van het hoofdkantoor van dit biotechbedrijf onzeker geworden waarmee ook de verwachte multiplier.

Bijlage 2 Tabel programma lijnen IFA

In onderstaande tabel zijn de programmalijnen met bijbehorende doelstellingen, alsmede de projecten die hieraan een bijdrage moeten leveren weergegeven.

Tabel 1. Doelstellingen en projecten per programmalijn

Programmalijn 1: Versterking economische structuur

Doel: "Het realiseren van een innovatieve en duurzame economische structuur van Zuidelijk Flevoland en Almere in het bijzonder. De economische structuur maakt integraal onderdeel uit van de Noordvleugel en weet zich tegelijkertijd te onderscheiden als koploper op het gebied van kennis-, zorg- en leisureconomie. Op deze wijze wordt tevens een significante bijdrage geleverd aan de verbetering van de woon-werk balans."

Projecten:

- Project Stichting Almere Kennisstad
- Project Internationalisering economie
- Project Almere Health City

Programmalijn 2: Groen-blauw

Doel: "Bijdragen aan een versnelling van de uitvoering van de nieuwe groen-blauwe structuur voor Almere en Zuidelijk Flevoland (waaronder OostvaardersWold en IJmeer/Markermeer) en kwaliteitsverbetering en betere benutting van de bestaande binnenstedelijke groen-blauwe structuur, en bijdragen aan de basiscondities die voor het functioneren van het gebied essentieel zijn."

Projecten:

Geen projecten, wel bijgedragen aan opstellen structuurvisie Zeewolde

Programmalijn 3: Versterking voorzieningestructuur

Doel: "Het sociale en culturele voorzieningenniveau in de gemeente Almere moet (ten minste) gelijk komen met het gemiddelde Nederlandse niveau, waarbij het zowel gaat om de lokale verzorging van de Almeerse bevolking als het profileren van Almere als complete en aantrekkelijke stad."

Project:

- Project Almere Health City

Programmalijn 4: Versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs

Doel: "Almere moet uitgroeien tot een innovatieve kennisstad met een eigen gezicht, aantrekkelijk voor de moderne student en het bedrijfsleven."

Projecten:

- Project oprichting Alan Turing Institute (deelproject AKS)
- Project oprichting International Business Academy (onderdeel project 'Internationalisering economie)
- International New Town Institute
- Hogeschool Windesheim
- CAH

Programmalijn 5: Infrastructurele knelpunten

Doel: "Het oplossen van bestaande en in de nabije toekomst te verwachten bereikbaarheidsproblemen op lokaal en bovenlokaal (is regionaal) niveau voor auto, fiets en openbaar vervoer als gevolg van de stedelijke ontwikkeling en groei van Almere."

Project:

- Project Verhoogde busbaan (Oostkavels Stadscentrum Almere)

COLOFON

Tekst: programmamanagement IFA Almere, Anja de Graaff
programmamanagement IFA Flevoland, Ed van der Knijff

Fotografie: Lex Beers, Anja de Graaff

Vormgeving: SBZ/Communicatie/Vormgeving

Gemeente Almere

